

Asia: VN/14657/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opetushallitus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto esityksestä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta.

Opetushallitus vahvistaa, että varhaiskasvatuksella on merkittävä rooli maahanmuuttotasaisten lasten kielen oppimisen tukemisessa. Syvemmän kielitaidon saavuttaminen vie 5-7 vuotta. Mitä aiemmin lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa toiminnallisen suomi tai ruotsi toisena kielenä opettelun, sitä paremmat oppimisen edellytykset hän saa ennen koulun aloitusta. Opetushallitus kuitenkin muistuttaa, että varhaiskasvatuksessa ei tueta vain maahanmuuttotasaisten lasten opetuskielen oppimista, vaan jokaisen lapsen opetuskielen taitojen kehittymistä.

Opetushallitus pitää ongelmallisena, että lakimuutos kohdentuisi vain tiettyyn Suomessa asuvien joukkoon. Esitys ei kohtelisi perheitä yhdenvertaisesti. Opetushallitus korostaa, että kaikkien lasten yhtäläistä oikeutta osallistua varhaiskasvatukseen tulee lähtökohtaisesti tukea.

Maahanmuuttotasaisten perheiden lapsilla on jo nyt mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen yhtäläisesti kuin muidenkin lasten, ja siten esitys ei suoraan vahvista lasten kielen oppimiseen liittyviä edellytyksiä. Opetushallituksen näkemyksen mukaan tulisi ensisijaisesti tehostaa varhaiskasvatustilain 16 § edellyttämää neuvontaa ja ohjausta, jota kunnan tulee järjestää varhaiskasvatukseen oikeutettujen lasten vanhemmille tai muille huoltajille heidän käytettävissään olevista varhaiskasvatustilaisista. Opetushallitus on tänä vuonna julkaissut Tietoa varhaiskasvatuksesta maahanmuuttotasaistilaisille vanhemmille ja huoltajille -materiaalin tämän neuvonta- ja ohjaustyön tueksi Orpon hallitusohjelman mukaisesti:

- Kielellisesti ja kulttuurisesti moninainen varhaiskasvatuksen palveluohjaus
<https://www.oph.fi/fi/kielellisesti-ja-kulttuurisestimoninainen-varhaiskasvatuksen-palveluohjaus>
- Tietoa varhaiskasvatuksesta maahanmuuttotautaisille vanhemmille ja huoltajille
<https://www.oph.fi/fi/tietoa-varhaiskasvatuksesta-maahanmuuttotautaisille-vanhemmille-ja-huoltajille>
- Varhaiskasvatus Suomessa -video <https://www.oph.fi/fi/varhaiskasvatussuomessa-video>

Varhaiskasvatuksen ja kotoutumispalveluiden väliseen yhteistyöhön ja sen kehittämiseen tulee panostaa, jotta tieto varhaiskasvatuksesta tavoittaa kaikki lapsiperheet. On tärkeää, että varhaiskasvatusta koskeva neuvonta ja ohjaus huomioi perheiden erilaiset tiedon ja sensitiivisen kohtaamisen tarpeet.

Varhaiskasvatuksessa voidaan tukea lasten kehitystä, oppimista ja hyvinvointia, jos panostetaan myös siihen, että lapset osallistuvat varhaiskasvatukseen säännöllisesti. Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö vahvistaa tietämystä ja luottamusta suomalaiseen varhaiskasvatukseen ja siihen, että pedagogista toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan lapsen edun mukaisesti.

Jotta huoltajien osallisuutta tukeva yhteistyö ja laadukas pedagogiikka ovat mahdollisia, tulee kiinnittää pitkäjänteisesti huomiota siihen, että varhaiskasvatuksessa työskentelee varhaiskasvatuksen kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä. Lisäksi opettajien ja muun henkilöstön hyvä opetuskielen taito luo edellytykset lasten opetuskielen oppimiselle.

Kaplin-Sainio Kati
Opetushallitus - Perusopetus ja varhaiskasvatus -yksikkö